

# هوش مصنوعی Artificial Intelligence در خدمت معلمان

راهنمای معلمان برای بهره‌گیری هوشمندانه از  
هوش مصنوعی در آموزش، پژوهش و تولید محتوا

مریم گودرزی  
علی خرم‌فر

سرشناسه: گودرزی، مریم، ۱۳۷۴-

عنوان و نام پدیدآور: هوش مصنوعی در خدمت معلمان: راهنمای معلمان برای بهره‌گیری هوشمندانه از هوش مصنوعی در آموزش، پژوهش و تولید محتوا/مریم گودرزی، علی خرم‌فر.

مشخصات نشر: تهران: کلید آموزش، ۱۴۰۴.

مشخصات ظاهری: ۲۶۷ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۴-۷۶۶-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۲۶۵ - ۲۶۷].

موضوع: هوش مصنوعی -- کاربردهای آموزشی

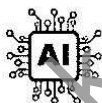
Artificial intelligence -- Educational applications

شناسه افزوده: خرم‌فر، علی، ۱۳۵۳-

رده بندی کنگره: LBI۰۲۸/۴۳

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۳۳۴

شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۲۱۷۵۷۰



## هوش مصنوعی در خدمت معلمان

نویسندگان: مریم گودرزی، علی خرم‌فر

ناشر: کلیدآموزش

شمارگان: ۳۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۴۰۴

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۴-۷۶۶-۲

قیمت: ۶۳۰ هزار تومان

مرکز پخش: ۰۲۱-۶۶۴۱۹۷۳۲

آدرس: تهران، خیابان ۱۲ فروردین، روبروی

انستیتو پاستور، بن‌بست فتوره‌چی، پلاک ۱۰

## فهرست

۱۱ پیشگفتار

۱۵ مقدمه

### فصل اول: هوش مصنوعی: دروازه‌های به دنیای نوین آموزش

۲۰ سواد تکنولوژیک: کلید ورود به عصر هوش مصنوعی

۲۵ هوش مصنوعی چیست؟

۲۹ ویژگی‌های کلیدی هوش مصنوعی: هفت نشان تمایز

۳۰ مروری کوتاه بر تاریخچه هوش مصنوعی

۳۴ انواع هوش مصنوعی از منظر قابلیت‌ها

۳۷ شاخه‌های هوش مصنوعی

### فصل دوم: کلید هوش مصنوعی: هنر پرامپت نویسی

۴۸ پرامپت چیست؟ زبان مشترک انسان و هوش مصنوعی

۵۰ انواع پرامپت

۵۱ چگونه پرامپت خوب بنویسیم؟

۵۳ فرمول 4R برای نوشتن پرامپت‌های مؤثر

۵۷ نکات کلیدی در هنر پرامپت‌نویسی

۷۰ اشتباهات رایج در گفت‌وگو با هوش مصنوعی

### فصل سوم: هوش مصنوعی در آموزش: ابزارهای نوین برای معلمان

۸۰ سناریونویسی تدریس (نگارش طرح درس) با کمک هوش مصنوعی

۸۵ طراحی بازی‌های آموزشی با هوش مصنوعی

۹۰ طراحی سؤال با کمک هوش مصنوعی

۹۳ طراحی تکالیف خلاقانه به کمک هوش مصنوعی

۹۶ داستان‌نویسی و خلق ادبی با کمک هوش مصنوعی

۱۰۰ مدیریت هوشمند در کلاس درس

فصل هشتم: ضمیمهٔ طلایی: جعبه ابزار معلم هوشمند ۲۳۹

۲۴۱ ابزارهای متنی

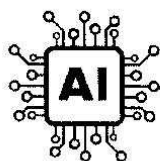
۲۴۸ ابزارهای تصویری

۲۵۴ ابزارهای صوتی

۲۵۸ ابزارهای ویدیویی

منابع ۲۶۵

www.ketab.ir



## پیشگفتار

معلمی، فراتر از یک حرفه، رسالتی است که با عشق، صبر و امید درهم آمیخته است. هر معلم، نه صرفاً انتقال‌دهنده دانش، بلکه راهگشای مسیر آینده دانش‌آموزان است. این کتاب، از دغدغه‌های عمیق یک معلم و با عشقی سرشار به رشد و تعالی نظام آموزش و پرورش این سرزمین نگاشته شده است.

من، مریم گودرزی، سال‌ها در کلاس‌های درس مقطع ابتدایی، همراه با نگاه‌های پرسشگر و کنجکاو دانش‌آموزان، تجربه اندوخته‌ام. در طول مسیر تدریس، همواره در جستجوی روش‌های نوین و موثرتر بوده‌ام و در این راه، فناوری و نوآوری به تدریج برایم جذاب و دل‌نشین شد و به‌آرامی به بخشی جدایی‌ناپذیر از هویت معلمی‌ام بدل گشت.

سال‌ها تدریس و تلاش مستمر برای یافتن شیوه‌های نوین آموزشی، مرا به دنیای شگفت‌انگیز هوش مصنوعی رهنمون ساخت. پس از برگزاری کارگاه‌هایی برای همکاران ارجمندم در خصوص این فناوری نوظهور، به واقعیتی مهم پی بردم: بسیاری از معلمان، با وجود ظرفیت‌های بی‌نظیر هوش مصنوعی، هنوز با ماهیت و کاربردهای متنوع آن ناآشنا هستند؛ حتی برخی، آن را چالشی برای جایگاه ارزشمند معلمی خود تلقی می‌کنند. همین دغدغه، جرقه نگارش این کتاب را در ذهنم روشن ساخت. مصمم

شدم اثری جامع و کاربردی به رشتهٔ تحریر درآورم که به زبانی ساده و رسا، پرسش‌های اساسی معلمان عزیز دربارهٔ هوش مصنوعی را پاسخ دهد و راهنمایی عملی برای بهره‌گیری هوشمندانه از این فناوری نوین در آموزش، پژوهش و تولید محتوای آموزشی ارائه نماید. باور راسخ دارم که معلمان فرهیخته همواره مشتاق یادگیری و پیشرفت هستند و کتاب، همچنان به‌عنوان یکی از ارزشمندترین و غنی‌ترین منابع برای کسب دانش و تجربه محسوب می‌شود. امیدوارم این اثر، منبعی مفید و راهگشا در این مسیر پرچالش، اما درعین حال، پرفرصت باشد.

در مسیر پر فراز و نشیب نگارش این کتاب، راهنمایی‌های ارزشمند و بی‌دریغی دریافت کردم که به سرانجام رساندن این اثر، مرهون آن‌هاست. نخست، از **مؤسسهٔ وزین معلم سبز**، صمیمانه سپاسگزارم که نقشهٔ راهی جامع و مدون در اختیارم قرار داد و مسیر را برایم روشن ساخت.

اما سپاس ویژه و بی‌کران من، نثار **جناب آقای مهندس علی خرم‌فر**، استاد فرزانه و مربی بی‌نظیر است که نه‌تنها همچون راهنمایی دلسوز، بلکه با نگاهی پدران و صبورانه، گام‌به‌گام در کنارم بودند و در تمامی مراحل، پشتیبان و مشوق اصلی‌ام گردیدند. بی‌تردید، این کتاب، حاصل تلاش مشترک و ثمرهٔ همراهی ارزشمند ایشان است.

همچنین بر خود لازم می‌دانم از همراهی صبورانه و دلگرم‌کنندهٔ همسرم، **جناب آقای مرتضی دوست‌محمدی**، در طول مسیر نگارش این کتاب، صمیمانه سپاسگزاری کنم. حمایت‌های بی‌دریغ ایشان، همواره مایه‌ی دلگرمی و انگیزه در به ثمر رساندن این اثر بوده است.